

VŠĮ KAUNO PANEMUNĖS SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI

2019-2021 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ Kauno Panemunės socialinės globos namų (toliau – Globos namų) 2019-2021 metų korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą globos namuose 2019 – 2021 metais. Korupcijos prevencijos programa skirta prielaidoms nepagrįstam ir neteisėtam globos namų lėšų ir turto panaudojimui bei kitoms korupcijos apraiškoms išaiškinti ir šalinti.

2. Korupcijos prevencijos programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57- 2297; 2003, Nr. 38 -1728; 2008, Nr. 71 - 2700), Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija programos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 10-355; Nr. 60 -2346), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. A1-302 „Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinės programos ir jos priemonių įgyvendinimo .

3. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – pasiūlymas, pažadas ar davimas, bet kokios naudos kitam asmeniui už neteisėtą atlygį, kad būtų atliktos arba neatliktos to asmens pareigos arba kurstymas priimti kokią nors naudą kaip neteisėtą atlygį arba jos priėmimas už pareigų atlikimą arba neatlikimą.

Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamų priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudos, piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

6. Svarbiausias Programos tikslas – sustiprinti korupcijos prevenciją, užkirsti kelią korupcijos atsiradimui globos namuose, pašalinti teisės aktų, procedūrų, kitų sričių spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai.

7. Programa įgyvendinama pagal globos namų Programos priemonių planą (toliau – Priemonių planas). Programos priemonės siejamos su socialinių, ekonominių, socialinės apsaugos sistemos valdymo problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos šaltinių, kartu ginant visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves bei viešąjį interesą.

II. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAUDŲ ANALIZĖ

7. Bendrosios korupcijos prielaidos globos namuose:

7.1. socialinės: pakantumas korupcijai ir jos toleravimas, visuomeninio pilietiškumo stoka, švietimo ir informavimo stoka;

7.2. ekonominės: santykinai maži įstaigos darbuotojų atlyginimai, neužtikrinantys oraus pragyvenimo lygio ir skatinantys ieškoti papildomų pajamų, kitokios asmeninės naudos;

7.3. nepakankamai skaidrus sprendimų priėmimo procesas, nesivadovaujama asmeninės atsakomybės principais (jie nėra reikiamai apibrėžti teisės aktuose), atskaitomybės stoka, viešumo stoka - nėra viešinami padaryti pažeidimai;

7.4. teisinės (teisės aktų netobulumas, pakankamai dažnas jų keitimas, teisės aktų, reglamentuojančių tam tikras visuomeninių santykių sritis nebuvimas, nepakankamas savo teisių ir pareigų išmanymas);

7.5. institucinės (darbuotojų, žinančių apie korupcijos atvejus, nenoras ar baimė dalyvauti antikorupcinėje veikloje);

8. Įvertinus aukščiau nurodytus veiksnius, korupcija galima šiose veiklos srityse:

8.1. asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje;

8.2. socialinių paslaugų teikimo srityje;

8.3. finansų (buhalterijos) srityje;

8.4. ūkio skyriaus srityje;

8.5. organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras.

III. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

9. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius socialinės apsaugos sistemoje, tuo pačiu ir globos namuose, dėl ko gali:

9.1. sumažėti veiklos veiksmingumas, pablogėti teikiamų socialinių ir slaugos paslaugų kokybė;

9.2. atsirasti socialinė įtampa, sumažėti asmenų bei visuomenės pasitikėjimas globos įstaiga;

9.3. pablogėti viešojo administravimo kokybė ir užsimegzti farmacijos bei kitų įmonių, prekiaujančių medicinos, maisto, buities bei kitomis prekėmis ir prietaisais, ryšiai su globos namų darbuotojais, atsirasti neoficiali sprendimų priėmimo sistema.

10. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

IV. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Svarbiausias programos tikslas - sustiprinti korupcijos prevenciją, užkirsti kelią korupcijos atsiradimui globos namuose, pašalinti teisės aktų, procedūrų, kitų sričių spragas, dėl kurių gali atsirasti sąlygos korupcijai, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę darbuotojų veiklą.

12. Programos uždaviniai:

12.1. Mažinti korupcijos tikimybę;

12.2. Nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę globos namuose. Aiškintis tikėtinas korupcijos pasireiškimo vietas, atskleisti jos priežastis ir sąlygas bei imtis konkrečių korupcijos prevencijos priemonių, teikti konkrečius siūlymus darbo organizavimui;

12.3. Užtikrinti teisės aktų skaidrumą:

12.3.1. atlikti vidaus tvarkomųjų dokumentų vertinimą antikorupciniu požiūriu ir, esant reikalui, juos koreguoti;

12.3.2. nuosekliai aiškinti gyventojams, lankytojams jų teises, informuojant apie socialinių paslaugų teikimo tvarką, tinkamai organizuoti interesantų priėmimą, atliekant įvairias apklausas, asmenų ir gyventojų, lankytojų pareikštų pageidavimų analizę ir nustatytų trūkumų šalinimą;

12.4. Kurti antikorupcinę kultūrą:

12.4.1. tobulinti globos namų struktūrą, vadovavimą padaliniais ir ryšius tarp jų;

12.4.2. tiksliai vykdyti Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų, reguliuojančių globos namų veiklą, reikalavimus;

12.4.3. užtikrinti informacijos apie mokamas paslaugas, jų apmokėjimo tvarką, už kokias paslaugas neturi būti mokama skelbimą globos namų internetinėje svetainėje ir skelbimų stenduose;

12.4.4. siekti pasitaikančių pažeidimų išaiškinimo, greito ir tikslaus jų ištyrimo ir adekvataus įvertinimo, viešai įvardijant nusižengusius asmenis, taikant jiems teisės aktuose numatytas priemones;

12.4.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

12.4.6. užtikrinti korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir tinkamą šios Programos priemonių plano įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;

12.4.7. ginti kiekvieno gyventojų, lankytojų teises ir laisves, darbuotojų teises ir laisves, nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

12.4.8. programoje numatytas priemones sieti su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos prielaidų globos namuose.

12.4.9. supažindinti globos namų darbuotojus ir gyventojus su korupcijos keliamu pavojumi ir skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms.

12.5. Užtikrinti efektyvų Programos įgyvendinimą:

12.5.1. kas trejus metus sudaryti Programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų nustatytos programos įgyvendinimo priemonės, tikslas, įvykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai;

12.5.2. kasmet vertinti Programos įgyvendinimo priemonių rezultatus ir rengti ataskaitas;

12.5.3. skatinti darbuotojus pranešti globos namų vadovui savo įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamo personalo veiklos;

12.5.4. išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos darbuotojų veiklos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, pranešti atitinkamai korupcinius nusikaltimus tiriančiai institucijai;

12.5.5. išaiškinus korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, ypatingą dėmesį skirti bendradarbiavimui su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija;

12.5.6. rinkti informaciją apie išaiškintus korupcijos atvejus.

V. VERTINIMO KRITERIJAI

13. Korupcija – integralus socialinis reiškinys, todėl tam tikras kovos su ja rezultatyvumas nustatomas vadovaujantis kiekybės ir kokybės rodikliais:

13.1. korupcijos prevencijos (įvykdytų ir neįvykdytų Programos įgyvendinimo priemonių skaičiumi; priemonių įgyvendinimo nustatytais terminais);

13.2. teisės pažeidimų tyrimo (iširtų pažeidimų skaičiumi, pranešimų, skundų apie pažeidimus skaičiumi);

13.3. visuomenės švietimo ir paramos straipsnių spaudos leidiniuose, pranešimų konferencijose, seminaruose, darbo posėdžiuose skaičiumi;

13.4. šios veiklos rodikliu laikoma didesnė visuomenės parama, vykstant antikorupcijos priemonės.

VI. SIEKIAMI REZULTATAI

14. Korupcijos prevencijos programa siekiama šių rezultatų:
  - 14.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
  - 14.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
  - 14.3. tobulinti korupcijos prevencijos globos namuose organizavimą;
  - 14.4. pagerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Korupcinė situacija vertinama ir korupcijos prevencijos programos nuostatos bei jos vykdymo priemonių planas peržiūrimi kas treji metai.

16. Per visą programos įgyvendinimo laikotarpį globos namų padaliniai, gali teikti pasiūlymus dėl programos nuostatų ir jos vykdymo. Tokiais atvejais Korupcijos prevencijos programa gali būti papildoma arba keičiama.

17. Programa ir Programos priemonių planas skelbiama Kauno Panemunės socialinės globos namų internetinėje svetainėje.
